

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

No. 213

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, SEPTEMBER 12, 1938

LETO XLI. — VOL. XLI.

Konvenčne prireditve

Tekom konvencije vsake bratske organizacije se vrši več sestankov, zabavnih večerov, predstav in banketov. Razlika je, da imajo n. pr. ameriške konvencije mnogo več zabave kot pa jih imajo naši delegati. Kdor je resen delegat, ta bo delal, toda po vsakem delu je počitek in razvedrilo.

Taki sestanki, banketi in prireditve imajo namen, da se delegacija pobliže seznanja medsebojno, da se uprži več govorov, ki so za prosep organizacije in da se da delegatom potrebni počitek. Saj ga tudi zasluži. Pripravljalni odbor za SDZ konvencijo je naredil dober program, ki se bo vodil po sledečem sporedu:

V ponedeljek 12. septembra se vrši večja prireditev v S. N. Domu na St. Clair Ave. Na programu je živa slika, deklamacije in zelo zanimiva igra "Povodni mož." Vsi igralci v tej igri so člani mladinskih društev S. D. Z. Po igri pa nastopijo razni naši pevski zbori skupno, ali v kvartetih in duetih. Med odmora igra prav dobra Ray's orkestra.

Konvenčni banket se bo vršil v sredo 14. septembra v S. N. Domu na St. Clair Ave. Za banket se je letos izredno dobro pripravilo vse. Vstopnice so po dolarju, toda bodo delegatom na razpolago jedila, pijača in postrežba, kot je zlepa še niso imeli. Med banketom bo igrala tudi godba.

Tudi Collinwood ima nekaj dobrega pripravljenega za delegacijo, in to bo v torek 13. septembra, ko se bo delegaciji nudil izvršen prizrizen in se vrši tudi ples, pri katerem igra Frankie Jankovič. Ta prireditev se vrši v Slovenskem domu na Holmes Ave. in ga prireditelj zvezna društva Collinwood-Euclid.

Enako prijetna bo prireditev v četrtek, katero tudi podajo Collinwood-Euclid zvezna društva v Slov. domu na Waterloo Rd. To bo nekaj varietetni program združen s plesom in splošno zabavo.

S programom, ki se vrši v petek večer, 16. septembra boste pa gotovo vsi zadovoljni. Ta program se vrši v Slov. Nar. Domu na St. Clair Ave. Igrala bo godba, petje, vršili se bodo umetniški plesi, dueti na flavto in piano, nastopijo "zamorčki." Stajeriš ples bo proizvajal, tako da bo prav lušno za vse. Vse skupaj večinoma proizvaja naša slovenska mladina. Nastopila bo tudi častna straža SDZ, nakar se vrši ples do ene ure zjutraj. Vse predstave se začnejo ob 8. uri zvečer. Vse članstvo Zveze je prav iskreno vabljeno, da jih obišče.

Malo upanje za mir v avtomobilski industriji

Cleveland. — Že dva meseca se vrši v Clevelandu štrajk onih mehanikov, ki so nastavljeni pri prodajalcih avtomobilov, da popravljajo in sicer skrbijo za avtomobile. In nobenega upanja ni, da bi se ta štrajk kaj kmalu poravnal. 47 prodajalcev avtomobilov je prizadetih. Delavci, oziroma mehaniki zahtevajo senioritetne pravice in obljubo, da se jim ne bo več zniževalo plač. Te obljube prodajalci avtomobilov nikakor ne dajo. Doslej so prodajalci avtomobilov ponudili le 80 centov na uro in najmanj 40 ur dela na teden, v nekaterih slučajih pa 44. Mehaniki zahtevajo najmanj 95 centov na uro in 44-urni delovnik. Prodajalci avtomobilov trdijo, da tega nikakor ne morejo plačati. In pri tem je položaj ostal.

Težka usoda

Poročano je bilo da se je morala podati Ana Subadolnik, 1226 E. 169th St. v bolnišnico. Pravilno ime je Anna Keller. Včeraj je Mrs. Keller dospela iz bolnišnice, toda ob istem času so odpeljali njenega soproga George v Lakeside bolnišnico. Podati se bo moral operaciji, ki bo že tretja v desetih mesecih. Bog daj, da bi kmalu ozdravel.

Več za dolar

Danes se je v Clevelandu odprla posebna šola, v kateri se bo učilo ljudi, ki so na relifu, kako lahko dobijo največ živčevja za relifni dolar, in se bo učilo same koristnega kuhanja in kakšna dieta je najbolj pripravna za jetične. Šola se nahaja na 2239 E. 55th St. Učilo se bo šest ur na teden tekom desetih tednov.

Glasovanje za štrajk

Nocoj večer, 12. septembra, ob 7:30, se vrši uradno glasovanje glede znižanja plač, katerega nameravajo železnice vpeljati. Do glasovanja imajo pravico vsi unijski uslužbenci železnic. Glasovanje se vrši v Slovenskem domu na Holmes Ave. nocoj večer. Z glasovanjem se nadaljuje v torek 13. septembra od 9. zjutraj do 10. zvečer v sobi št. 3, Slovenski delavski dom na Waterloo Rd. Glasovnice lahko dobite tudi na 14236 Sylvia Ave. — Frank Lenče, predsednik Local No. 416.

Potlačena tožba

William Fultz, ki stanuje na 6218 Quincy Ave., je bil od policije aretiran na svojem domu, kjer je policija dobila pet zabojev žganja, kupljenega v državni trgovini. Sodnik Moylan je pa obtožbo potlačil in dejal, da mož ne bi bil smel biti aretiran na svojem domu. Sodnik je tudi zapovedal policiji, da vrne zaplenjeno žganje. Policija je trdila, da je Fultz na svojem domu prodajal žganje.

Zadušnica

V torek se bo ob 7:30 darovala sv. maša v cerkvi sv. Vida za pokojnini Rok Spreitzem, ob priliki prve obletnice smrti. Sorodniki so prijazno vabljeni.

Igralke

Odbor, ki je priobčil zadnji četrtek v našem časopisu program zabav tekom konvencije je pri nastopu "Zamorčki" izpustil imena igralke: Ana Novak, Angela Lekan in Ljudmila Žagar.

Izredna seja

Slavčki imajo danes v ponedeljek ob 5. uri popoldne izredno sejo. Naj prinesejo tudi denar od prodanih vstopnic. — Tajnica.

Banketne vstopnice

Vstopnice za konvenčni banket SDZ ne bodo več naprodaj po 5. uri v ponedeljek 12. septembra. Vsak bo sam kriv, ako vstopnice ne bo dobil. — F. K.

Delegatom 9. redne konvencije SDZ.

Demokracija v Zedinjenih državah, tako pri vladi kot pri bratskih organizacijah zahteva, da narod in članstvo organizacij na gotovo dobo let izvoli svoje zastopnike, katerim naroči, da se zberejo pri volitvah ali na konvenciji ter naredijo nove določbe za poslovanje, ali spreminjajo stare. Konvencija je najvišja inštanca vsake bratske organizacije, nekak izraz ljudske volje, kakor je kongres najvišje postavodajalno telo za Zedinjenih državah.

Slovenska dobrodelna zveza je ena izmed najboljših bratskih naših organizacij v Clevelandu, ki posluje že 28. leto z največjim uspehom med našimi ljudmi v Clevelandu in po ostalih naselbinah države Ohio. Ustavljena je bila samo za Ohio, ker je na ta način nadzorovanje lahko bolj točno, poslovanje bolj urejeno in so posamezna društva lahko v neprestanem stiku z glavnim uradom.

Smrtninski sklad Slovenske dobrodelne zveze se nahaja v močnem in zdravem stanju, dočim je bolniški sklad večji kot ga premore sleherni druga organizacija v Zedinjenih državah med Jugoslovani. Tudi pokojninski sklad je v zdravem stanju. Naj pripomnimo, da je bila Slovenska dobrodelna zveza prva jugoslovanska bratska organizacija v Zedinjenih državah, ki je preskrbela za svoje stare člane primerno pokojnino. Niti vlada Zedinjenih držav ali država Ohio niso še ničesar vedeli o starostni pokojnini, dočim jo je Slovenska dobrodelna zveza že delila.

Kar se pa tiče upravnega sklada se zaenkrat ne moremo tako pohvaliti. Upravni sklad pri Slovenski dobrodelni zvezi danes ne samo, da mora plačevati vse tekoče stroške Zveze, pač pa je odgovoren tudi za izplačilo smrtninskih takozvanih preliminarnih polic. In konvencija bo tudi veljala, ako vzamemo vse skupaj, do malega \$10,000. Poleg tega je treba pomisliti, da je sedanji glavni odbor vložil en celomesečni asessment za bolniško podporo v upravni sklad. O tem bo seveda konvencija naredila svoje korake.

"Ameriška Domovina" je bila uradno glasilo Slovenske dobrodelne zveze vse od začetka pa do danes in to po volji članstva oziroma delegacije. Mi smo bili pri naših pionirjih, ki so začeli graditi Slovensko dobrodelno zvezo, ki danes poseduje \$1,700,000 v premoženju in šteje malo-dane 11,000 članov. Spremljali smo poslovanje Zveze vse od začetka in lojalno sodelovali, vedno se ozirajoč na želje članstva, ki je pravi gospodar pri Zvezi. In zastopniki tega članstva so danes delegatje in delegatinje, zbrani na 9. redni konvenciji, ki je sklicana postavnim potom in odgovarja vsem zahtevam države in članstva.

Od zadnje, osme redne konvencije, pa vse do danes, se je pripetilo mnogo izrednega pri poslovanju v glavnem uradu. Članstvo Slovenske dobrodelne zveze dobro ve za to poslovanje, kajti "Ameriška Domovina" je na pobudo članstva in društev zlasti zadnje mesece prinašala v javnost vse, o čemer je članstvo in so društva mislila, da je narobe pri poslovanju. Obdolžilo se nas je sicer od strani glavnega odbora, da huj-

skamo, katero trditev in obdolžitev smo odločno zavrnili, kajti mi smo pisali le, kar nam je članstvo naročalo in od nas zahtevalo, in mi smo še danes pričani, da glasilo Slovenske dobrodelne zveze nikakor ni organ glavnega odbora, pač pa naj se v njem kristalizira volja članstva, ki je pravi gospodar pri Slovenski dobrodelni zvezi in tej volji vsega članstva se mi vselej podamo, ker ne želimo diktatorjev, pač pa demokratičnih izrazov vsega članstva.

Kar smo napisali od novembra meseca pa vse do danes glede notranje uprave Slovenske dobrodelne zveze, pri tem še danes trdno stojimo in ponovno svečano zatrjujemo, da smo pisali resnico, kakor nam jo je sporočalo članstvo, in kakor so to od nas zahtevala društva, katera smatramo za naše gospodarje, dasi glavnim uradnikom to nikakor ni bilo po volji. Da smo imeli mi prav, se bo pokazalo na konvenciji, da smo v resnici zastopali prave koristi članstva in zahtevali, da se v vsakem slučaju natančno izpolnjuje pravila Slovenske dobrodelne zveze.

Vi, častna delegacija, ste bili poslani od svojih društev na konvencijo, da izvršite voljo članstva, da naredite pravila, ki naj se do pike izpolnjujejo. Ako se kršijo pravila od strani glavnih uradnikov, kdo bi pričakoval od strani članstva, da se ravna kot pravila zahtevajo! Nepotrebno bi bile konvencije, ki veljajo tako ogromne svote denarja, ako ne bi te konvencije naredile pravil, po katerih se je treba ravnati vsem enako, članstvu in glavnim odbornikom!

Slovenska dobrodelna zveza je izvrstna bratska organizacija. Delegacija devete redne konvencije naj gleda, da bo Zveza imela še večji napredek v hodočnosti. To bo pa mogoče le, če dobi naša bratska organizacija popolnoma novi deal od delegacije. Novega duha potrebujemo, nove energije, ne pa rušenja pravil in odločb konvencije. Predvsem pa je treba narediti kar največ mogoče za pridobivanje mladine.

Potrebni so organizatorji in predvsem je tudi potrebno, da pride čim več mladinskih zastopnikov v glavni odbor. Oni so naši bodoči voditelji, ki so se do danes že dovolj naučili, kako se vrši poslovanje bratske organizacije. Potreben je šport, ki bo pa prišel le če bomo pridobili dovolj mladine v naše vrste in ji pokazali, da znamo tekmovali na vseh poljih z duhom časa.

Slovenska dobrodelna zveza je tako izvrstna bratska organizacija, da zasluži še mnogo več priznanja in napredka. To bo razum delegatov in delegatinj sam dognal in bomo lahko rekli, da je bila deveta redna konvencija Slovenske dobrodelne zveze ena najbolj uspešnih v zgodovini organizacije. V tem duhu želimo delegaciji popolen uspeh, da se dvignejo nad malenkosti, da imajo pred seboj le resnični blagor organizacije in da jih bo članstvo sprejelo, odprtih rok, ko se bodo vračali k svojim društvom in na sejah poročali, kako so delovali za korist vsega članstva organizacije.

Iskrene čestitke delegaciji 9. redne konvencije pošilja njeno glasilo — uredništvo "Ameriške Domovine."

Amerika ni nič obljubila Franciji. Nemci in Angleži na posvečevanje glede češke krize

Paris, 11. septembra. Poslanstvo Zedinjenih držav v tem mestu je izjavilo, da ni resnica, da bi ameriški poslanik Bullitt v Parizu nedavno tega izjavil, da če bo Francija napadena, da ji pridejo Zed. države na pomoč.

Poslanik je samo dejal, da Francija in Amerika skupno delujeta za ohranitev demokracije in miru, ničesar pa ni omenil glede vojaške pomoči, ker do tega nihče ni opravičen razen kongres Zed. držav.

Nuremberg, Nemčija, 11. septembra. Angleški poslanik v Berlinu, Sir Neville Henderson, se je včeraj dolgo razgovarjal z maršalom Goeringom, ki ima v Nemčiji za Hitlerjem prvo besedo.

Govoru se pripisuje velika važnost, zlasti ker je bil Goering napram angleškemu poslaniku zelo intimen. Pogovor se je sukal radi zahtev sudetskih Nemcev in o češkoslovaški krizi.

London, 11. septembra. Angleška vlada je včeraj silila Hitlerja, da sprejme predloge češkoslovaške vlade, da se lahko začnejo potem nadaljna pogajanja z voditelji sudetskih Nemcev, ki zahtevajo avtonomijo.

Moškva, 11. septembra. Sovjetski voditelji so danes obsodili "kapitulacijo" Francije in Anglije v češkoslovaški krizi. Vsi so izjavili, da le skupni nastop demokratičnih držav more preprečiti Hitlerju, da ne vlomi v Češkoslovaško.

Zidalo se bo

Prvi denar, ki ga je dovolila zvezna vlada za gradnjo novih hiš v Clevelandu, gre v St. Clairsko okrožje. Nove hiše bodo začeli graditi med St. Clair in Superior Ave. med 30. in 34. cesto. Vlada že kupuje sedanje podrtije in zemljo v ondodni okolici. Projekt bo veljal \$6,000,000. Dočim vsi načrti za gradnjo še niso gotovi, pa je gotovo, da se z zidavo ne bo začelo kasneje kot spomladi in da bo postavljene hiše dovolj nove, modernih hiš, da bo v njih prostora za 600 družin. Ondodna okolica je zelo zanemarjena, vlada bo dala vse stare hiše podrti in na njih postavila fine moderne hiše, ki bodo v kras naselbini.

Konvenčne prireditve SDZ v Collinwood-Euclid

Skupna društva SDZ na vzhodni strani prireditelj v počast delegaciji 9. konvencije plesno veselico v torek 13. sept. v Slov. domu na Holmes Ave. Postrežba bo prve vrste za malo vstopnino 25c. Igra Jankovič. V četrtek 15. sept pa je varietetni program s plesom v S. D. Domu na Waterloo. Nastopijo samo naši mladi člani Zveze kot Glee Club od Modern Crusaders. Kdor jih še ni slišal naj ne zamudi te prilike. Proizvajal bo akrobatni ples, v duetu nastopita R. Jerlič in J. Zajc. Zabaval vas bo tudi popularni Vadalov kvartet. Vstopnina samo 35c. Vabljeni je celokupna delegacija z glavnim odborom in vse cenjeno občinstvo da se udeležijo te ali ne če že ne obeh prireditve.

Gl. tajnik HBZ ubit

Iz Pittsburgha, Pa., se poroča, da je tam 7. sept. umrl za poškodbami, ki jih je dobil par ur prej, Božo Jonič, glavni tajnik Hrvatske bratske zajednice. Prekoračiti je hotel ulico, ko ga je podrl avtomobil. Njegov pogreb se vrši danes.

Keglaški krožek

V torek večer se vrši seja keglaškega krožka članic društva sv. Marije Magdalene št. 162 K. S. K. J. Začetek ob 7:30. Pridite! — Rosalie Jerman.

Po operaciji

Mr. Frank Zupančič, 23126 St. Clair Ave., je srečno preстал operacijo in se nahaja na potu okrevanja.

Workers Alliance ne zbira volivnih prispevkov

Washington, 11. septembra. — Workers Alliance of America, ki je nekako združenje delavcev pri WPA projektih, je danes naznanila, da ne bo začela s pobiranjem izrednega asessment v svoti \$50,00, da začne s propagando, katere namen bi bil izvoliti take kongresmane v kongres, ki bi bili za večji relif. Davis Lasser, predsednik omenjene organizacije je to notico razglasil. Dobil je namreč pismo od senatorja Sheperda, ki je načelnik senatnega odseka za preiskavo političnih izdatkov. V pismu grozi senator, da bo dal zapreti uradnike Workers Alliance, ako bodo slednji pobirali prispevke od WPA delavcev v politične namene. To je kongres izrecno prepovedal. Lasser je naznanil, da bo organizacija nadaljevala delo s svojim rednim premoženjem in s prostovoljnimi darovi, katere bo dobila. Senator Sheperd je izjavil, dobivajo WPA delavci že itak nizke plače in se jim ne more delati stanje še težje s pobiranjem izrednega asessmenta.

Prometne luči

Okoli 1. oktobra dobi Cleveland nove vrste prometne signale na Euclid in Superior Ave. Pozneje jih bodo uvedli tudi po ostalem mestu. Te nove luči ne bodo več visele nad cesto, pač pa bodo vzidane v cestni tlak.

Davey še v politiki

Governer države Ohio Martin L. Davey se še ne bo zlepa umaknil iz politike. Sedaj namerava imenovati mnogo svojih dobrih prijateljev v glavne državne urade za dolgo vrsto let, tako da mu bodo ob prihodnji priliki pomagali.

Pogreb Zupančiča

Pogreb pokojnega Louis Zupančiča se vrši iz kapele A. Grdina in Sinovi v torek ob 9. uri v cerkev sv. Vida in potem na Calvary pokopališče. Ranjki zapuščata tudi dve sestri v stari domovini in svaka Louis Kralja na Norwood Rd.

Smrtna kosa

Danes zjutraj je umrla v Mt. Royal sanitariju Mary Zidanič, rojena Milnar. Družina stanuje na 14206 Sylvia Ave. Pogreb bo vodil August F. Svetek. Področnosti priobčimo jutri.

* Kitajska vlada je odpoklicala svojega sedanjega poslanika pri ameriški vladi.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznaščah: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83

No. 213, Mon., Sept. 12, 1938

Kako se diktatorji poznajo

V poznanem ameriškem tedniku "Liberty" je izšel izpod peresa princezinje Katarine Radziwill članek, ki bo marsikoga zanimal in katerega prinašamo našim čitateljem v razvedrilo in pouk. Članek je bil tiskan v jako razširjenem tedniku in ga je moralo čitati milijone ljudi. Prinaša marsikaj novega na dan, očemur doslej še ni bilo ničesar znanega. Članek se glasi:

"Stalin se je prisrčno nasmejaj. Pravkar mi je pokazal eno izmed mnogih brzjav, katero je spravil v svet nemški nacijski režim, in v katerih se je pripovedovalo, da se ima svet zahvaliti modrosti Hitlerja, da se na Čehoslovaškem zgodilo enako kot se je pripetilo v Avstriji. "Ali verujete temu?" me je vprašal Stalin. "In zakaj ne?" In Stalin se je ponovno od srca nasmejaj. Še enkrat pogledam dotično brzjavo. Zadnji odstavek se je glasil: "Evropa se mora zahvaliti samo firerju, njegovim izrednim živcem in njegovi neomejni ljubezni do miru, da se ta nevarna igra ni spremenila v splošno katastrofo."

In Stalin se je zopet začel smejeti. Pravkar sem dospela iz Praga, kjer sem študirala češke razmere. Znano mi je bilo, kako smešno je nekaj enakogrditi Hitlerju. "Koga se je Hitler neki bal?" je vprašal sovjetski diktator. "Hitler je bil prepričan, da bo v slučaju aneksije Čehoslovaške Rusija nastopila. Hitlerju se je šlo za njegovo kožo, ne pa za splošni mir," je govoril Stalin.

"Hitler," je dejal Stalin, ki je bil isti dan zelo zgovoren, "ni tak bedak kot nekateri mislijo. V kolikor je meni znano, Hitler ne želi drugega bolj kot ozke zveze z Rusijo!"

Zveza med fašistovsko Nemčijo in med komunistično Rusijo! Os Moskva-Berlin! To je v resnici največja novica, ki sem jo slišala zadnja leta. "Toda ali bi vi bili za tako zvezo?" sem vprašala diktatorja Stalina. "Rusija ne potrebuje zaveznikov," je odgovoril Stalin. "Rusija lahko skrbi sama za sebe." Stalin je nekoliko časa odnehal govoriti, potem pa zopet začel:

"Jaz ljubim Rusijo in nihče ne ve, koliko trpim, ko slišim, da sramotijo Rusijo! (Tedaj sem se jaz nasmejajala.) Tudi Peter Veliki je ljubil Rusijo in naredil iz nje ogromno cesarstvo. Vsakdo danes to priznava, toda zdi se, da so ljudje pozabili na dejstvo, koliko je Peter prelil krvi, predno se mu je delo posrečilo. Ničesar velikega se ne more ustvariti brez prelivanja krvi. Ni še dolgo, ko je začel razpadati ustroj Rusije in hitra rešitev je bila potrebna. Jaz mislim, da sem rešil ruski ustroj, vsaj mislim tako. Rad bi vedel, če se mi je posrečilo."

Ko je Stalin to povedal, se je dvignil s stola, visoka, skoro kolosalna figura, človek, ki je globoko prepričan, da ima on prav in ne njegovi nasprotniki, človek, ki se nikdar ne ustraši pomoriti par tisoč ljudi, ako je prišel enkrat do prepričanja, da so dotični proti njegovim idejam. "Napoleon III.," je nadaljeval, "je nekoč rekel, da imperij je mir. Jaz mu pritrjujem. Sovjetska Rusija pomeni mir, želi mir in želi silo narediti mir. Mi mrzimo agresivnost."

Tako je govoril Stalin, sedeč v svoji krasno opremljeni sobi. Kar me je iznenadilo je bilo dejstvo, da je Stalin izjavil, da bi bil Hitler rad prijatelj s Stalinom, ko je splošno znano, da Hitler nikogar toliko ne sovraži kot Rusije, oziroma njegove komuniste in današnje voditelje!

Toda diktatorji se morajo medsebojno poznati, in ne bi trdili, da ne bi prišlo do kake zveze med komunistično Rusijo in fašistovsko Nemčijo. Diktatorji so zmožni vsega, ker niso nikomur odgovorni, pač pa se ravna po svoji lastni pameti, dokler se ljudje ne spametujejo in ne spremenijo vlade.

Kaj pravite?

Značilne besede je zapisal v dopisu Joseph Trebec, predsednik društva Slovenec št. 1 SDZ, ko išče vzroke premalega napredka za organizacijo. Mr. Trebec pravi: "Eden teh naših grehov bo najbrž, ker se prezira članstvo s hrbtnico in jih kaj-radi potisnemo v kotiček, češ, šuti brate! Ako drugi kimajo, moreš i ti storiti isto. . . ." Pisec je zadel žebelj ravno na glavo in to z obema rokama.

V Italiji imajo zapisano brivno britve med orožje. Pri komur najdejo to "orožje," je kaznovan, namreč, če ga zalotijo s tem zunan na cesti. Čudno je, da Mussolini še ni opremil kakega polka hrabre laške armade s tem morilnim in značilnim orožjem, pa bi lahko polk zapel bojno pesem: Ko mi vihimo bridke britve, ni smrti ne krvavih ran. . .

Značilne besede je zapisala Mrs. Modrijan v svojem dopisu: "Mogoče že nobene slovenske besede ne bo več slišati tukaj, a spomeniki v kulturnem vrtu bodo še stali in oznanjali, da je bival tukaj nekoč slovenski rod."

BESEDA IZ NARODA

K praznikom SDZ

Slovinci smo narod ki sami za sebe skrbimo za slučaj bolezni in smrti. To je požrtvovalni del našega skrbnega naroda. Ne da se izračunati koliko je naš narod v tem ko ima svoja društva in svoje organizacije doprinesel ko je sam nanosil in panje kakor čebeliče po dolarjih in centih za teške dni za čase bolezni in za tužne dneve ko je smrt v hiši zagospodarila.

Lahko napišem v prilog Zveze saj sem se za društvene ustanove vedno zanimal odkar sem v Ameriki; že 40 letnice v društvih obhajam. Pri Slovenski dobrodujni zvezi imam pa tudi zasluge od njene ustanovitve, pomagal sem ji, ko so ji delali njeno zibelko, pisal sem zanjo za njeno ustanovitev, pa sem bil radi tega vržen iz neke druge "napredne" jednote. Zato se v veseljem oglašim k praznikom Zveze v času njene redne konvencije.

S tem, da pišem o Zvezi, bi samo označil zasluge teh, ki delajo za Zvezin obstoj in napredek. Zveza je sama beseda, organizacija je, ki mora imeti življenje, to velja tako za društvo kakor za organizacijo. To življenje je v vodstvu, v gospodarstvu. Od vodstva je vse odvisno, bilo to pri organizaciji ali pri drugem gospodarstvu. Radi tega ne bo moj dopis nič drugega nego priznanje tem, ki so pripomogli, da je SDZ to kar je.

Že zgorej sem omenil, da smo narod, ki skrbimo da imamo svoje zavarovanje za slučaje bolezni in slučaje smrti. V splošnem so naše številne organizacije približno druga drugu enake v tem, kaj da v nje člani plačujejo in kaj da od njih dobivajo SDZ. Pa je nekaj izjema med drugimi podpornimi organizacijami. Ona se odlikuje in po pravici se tudi lahko malo pohvalimo. Zveza je na zelo dobri podlagi in ima boljo bodočnost od drugih in v nji imajo člani več pričakovati kakor drugod. Za nas Clevelandčane je SDZ nekaj častnega, nekaj na kar lahko s ponosom pokažemo in rečemo: "Vi drugod nimate take zagotovljene organizacije!" S tem nikakor ne mislim da bi kritiziral katero drugo organizacijo, če pohvalim domačo. Nikakor ne! To naj služi za v spodbudo še drugim.

Zvezini veliki skladi v podporah; Zvezina načela; Zvezino gospodarstvo in njena dobro urejena pravila. Vse to je tisto kar največ šteje pri podporni organizaciji, če je gospodarstvo; Prvi pravico in drugič razsodno.

Zvezo so ustanovili pionirji, ki so imeli pred njeno ustanovitvijo dovolj skušenj iz življenja društev in jednot. Iz skušenj drugod so si zamislili tako organizacijo, ki se bo lahko ognila marsičem, preko česar so morale iti druge. Zvezini so dali radi skušenj drugod tudi taka pravila, s katerimi je lahko Zveza uspevala.

Mi vemo, da se stvari vedno spopolnjujejo potem, ko so že nekaj let stare in nepopolne. Prav tako je bilo z organizacijami s prvih let v poznejša leta.

Dobro vem, kako smo delali pravila Zvezi, ko smo imeli v rokah pravila drugih zvez in jednot. Prav tako delajo sedaj zopet druge konvencije. Zveza je pa imela pri njeni ustanovitvi može, zares može, ki so gledali v bodočnost, to so bili možje največ skušen gospodarji pionirji, Jernej Knaus, John Gornik in drugi gospodarji in odborniki na eni strani,

Dočim smo imeli kot večšake in poznavatelje postav odvetnike in učene domače rojake, ki jim je bilo za resnično dobro organizacijo. Vse to skupaj je pripomoglo, da je nastala in da je uspevala hitrih korakov SDZ kakor v Ameriki še nobene druga organizacija.

Zveza je skušala biti napram svojemu članstvu tudi pravična. Teško je danes držati pravičen red v organizaciji. Ljudje smo že taki, da imamo vsak sebe tako radi in da se včasih samim sebi smilimo in menimo, da nam gre več kot bi iti imelo.

Od Zveze je članstvo dobilo mnogo več, kakor je za isto vplačnino dobilo drugod. To vem iz skušnje, ker sem bil gl. odbornik Zveze in drugih organizacij. In zakaj? Zato, ker je Zveza veliko več prihranila na dobrem gospodarstvu.

SDZ je bila ustanovljena in potem dolgo časa vodena skoro brez stroškov ali pa prav z malimi stroški. Vsak njen član ali odbornik je hotel Zvezi nekaj dobrega nakloniti, radi tega ni bilo računov kakoršni nastanejo drugod kjer ni v organizaciji srca za organizacijo, ampak je vse uradno po paragrafi. Pri ustanovitvi Zveze in društev se je mnogo delalo brezplačno.

Za Zvezo smo s početka delali naravnost brezplačno. Vsak je delal z veseljem, da bi Zveza postala velika domača organizacija, to je dokazano in zapisniki prvih let vse to pričajo.

Narod ima veliko od tega, če ima narod svojo dobro urejeno organizacijo in če ima v vodstvu poštene in pravično misleče odbore.

Narod ima veliko od tega, če ima svojo organizacijo tudi za to, ker za to organizacijo delajo prav tako društveni uradniki in uradnice skoro brezplačno ali pa prav za malo odškodnino. Kjer se mora vse v polni meri plačati, tam so veliki assessanti, tam je tudi nevarnost, da se prej ali slej zruši organizacija radi prevelikih bremen vplačevanja v organizacijo.

Do sedaj je SDZ ohranila skozi vsa leta depresije svoje veliko in dobro ime in lepe blagajne, dasi članstvo ni plačevalo več kakor drugod za spraznjene blagajne. Vse to je odvisno od gospodarstva te naše zaslužene domače organizacije.

Ker sem bil zelo zainteresiran od začetka pri Zvezi kot domači organizaciji, za katero sem delal, me bo tudi na stara leta veselilo in vse druge ostale člane in članice, če bo Zveza ob času njenih slavnih konvencij dni šla po isti poti napredka z odborom mož, ki imajo smisel za organizacije in veselje do dela ter pogled v bodočnost našega naroda.

Največji cilj in samo en cilj ima vsaka organizacija, ta cilj je dobrodulnost in podpora, ki se mora deliti na pravičen način. Dobrodulnost pomeni, da vsi uradniki društev in Zveze delajo iz dobre volje v pravični sodbi do članstva, da se ne godijo krivice ne članstvu pa tudi ne Zvezi. Ako se enemu daje brez opravičbe, se krade drugemu, ki v blagajno plačuje. Ako ima organizacija pravične razsodne odbornike je srečna in je že to njena dobra podlaga. Slovenska dobrodulna zveza je pa imela v svoji zgodovini res častne in zaslužne glavne odbornike in za to lahko danes Zveza kot taka s ponosom obhaja svoje praznične dneve njene redne 9. konvencije. Iskrene čestitke!

A. Grdina, član društva Slovenec št. 1.

Nastopi S. Ž. Z.

Piše Anton Grdina

Take nastope, kakor so jih krožki S. Ž. Z. priredili v četrtek, 1. sept. v Euclid Beach parku pa ne moremo pustiti iti mimo nas, ne da se o njih malo razgovorimo. Društva S. Ž. Z. in posebno krožki in Zveza kot taka sploh so postali naravnost močna sila in opora za čast našega naroda. Kdor je odkrit mora priznati dejstvo, da imamo nekaj najbolj spodbujevalnega izmed vsega ostalega kar imamo kot narodna lastnina, da se pred drugimi narodi lahko pokažemo kdo in kakšen narod da smo. V zadnjih letih so nam ti krožki in nastopi veliko pripomogli, da so ameriški listi pisali o nas Slovincih in o slikovitih narodnih paradah. Seveda so k temu štete in vpoštenevane tudi narodne noše naših žena in deklet, vendar pa je jedro in podlaga za javni nastop pred ameriško javnostjo najbolj veljavno, ko nastopajo vmes tudi trupe ameriških uniform raznih barv, kar naredi z vsem skupno tako slikovito parado, da ju mora vsak občudovati.

Kar šteje za naš kredit med Amerikanci smatram to, ker so v teh društvih tu rojene hčere naših družin. Tega ne morejo nobeni takozvani sto procentni Amerikanci prezirati ali s pomilovanjem nanje gledati, kar bi nekateri napetneži mogoče storili ali store ko vidijo naše stare narodne noše po cesti korakati. V tem smatram za velik kredit, ki ga naša mladina nam za naše slovensko ime pridobiva v javnosti. Pogledimo zakaj! Na imenovani večer v Euclid Beach parku je bilo tisoče naroda, bilo je veliko naših, pa tudi drugih, saj je to velik mestni park, kamor gre vsak Clevelandčan rad na zabavo. Tam sem bral zelo na velikem napisu: "SLOVENIAN LADIES UNION." Ta napis ni mogel nikdo prezreti, vsak je to prebral, bil je na najbolj vidnem mestu položen pri Log Cabin, kjer se je vse drenjalo. Vsak je pa tudi hotel videti te slikovite uniforme in tiste tako zelo izvežbane nastope vežbalnih teamov. Vsak si je globoko v srce zapomnil ime "Slovenian," s tem se je vsak tudi spomnil na minule številne prireditve parad, o katerih so tolikrat pisali ime "Slovenian, Yugoslav." Do vsega tega so nam pripomogli vežbalni krožki obeh, tako od SZZ kakor tudi od SDZ, v katerih so mnoge iste članice. K vsem tem imamo pa mi potem za nastop lepo priliko uvrstiti naše lepe narodne noše, katere pa med drugimi tudi zelo lepo imponirajo kar bi, če bi bile same, ne naredilo tako pomemben vtis na Amerikance. Tako pa tudi lahko uvidijo Amerikanci, da sta tu dve generaciji, stara in nova in vidijo, da so iz teh narodnozavednih mater izšle vrle hčere, ki se ne ustrašijo nastopiti javno in vpriporiti tako sijajne nastope, da jih občudujejo Amerikanci.

Smatram, da je to prava harmonija za nastop v skupnosti. Smatram pa tudi to, da je tak nastop, kakoršen se je vpriporil zadnji četrtek v omejenem parku, zelo velikega pomena za naše ime med tu rojeno tujo mladino, kajti tam je bilo jasno povedano, kdo so te ženske, in katerim materam slovenskim je bil ta in drugi krožek ustanovljen. Ni dvoma, da se je v srcih stotih mladih deklet vzbujala misel za pristop v te tako zvežbane krožke, ki so po veliki dvorani demonstrirale na tako sijajen način. Vsak, ki je to opazoval, je bil presenečen in je moral voditeljem teh vežbalnih teamov dati priznanje. In kaj imamo še več nego

samo veliko ime od tega? Vsak bo rad priznal, da je v tem mnogo izobrazbe za mladino samo, ki to izvaja, ker se s tem nahaja ta mladina pod nekakšno disciplino in poslušnostjo. Nikjer se ni lepše prilike za izobraziti nego na način kakor smo videli ta večer. Videli smo toliko različnih nastopov, katerih nastopov so se morala dekleta učiti več dni, že to daje pogled v stvar, da se je treba za to vežbati in imeti na to pozornost, ki je delo in sicer narodno delo.

Tudi to moramo priznati, da so skoro po večini vsa ta dekleta tudi dobro naučena slovensčine četudi ni naravnost komanda slovenska, pa so Slovenke, ki vodijo komando in so Slovenke, ki samo slovensko govorje, so matere Slovenke, katerim na čast so ta društva organizirana in ustanovljena. Te matere nočejo govoriti drugega nego slovensko in ta dekleta jih dobro razumejo. Kakor se tisti oprashi kateri prijemajo za moko, prav tako se tisti navadi slovensko, ki vedno sliši izgovorjati slovenske besede.

SZZ je že sama po sebi ustanovljena v namenu, da bo gojila slovensko stvar z vso pozornostjo naprej v novi generaciji. Ta način je pa najbolj, kakor so ga zasnovala te ustanoviteljice. To smo videli že tolikrat, osobito pa smo se tega prepričali ponovno v teh sijajnih nastopih skupne prireditve društev in krožkov S. Ž. Z. v Euclid Beach parku med tako ogromno udeležbo naroda. Ni dvoma, da bo vselej, kadar bo SZZ zopet kaj enakega priredila, da bo narod zopet z veseljem prisostvoval. Uradnice in članice, kar tako naprej!

V Euclidu se pripravljamo

"Kam jo pa mahaš danes tako hitro, Urška?"

"Eh, kam nek, i za nosom?"

"Čakaj no malo, da se beseda uleti, pa mi povej, če je kaj novega po tem širokem svetu?"

"Joj, novic pa toliko, da jih ne morem vseh v koš spraviti. Veš kaj so si zamislili možje pri sv. Kristini?"

"Kaj bom vedela, ko pa nikakor ne grem v teh časih, ko moram paradajzarje vkuhavati za zimo. Pa ti zini in mi povej, če so si kaj pravdanskega umislili."

"Še več kot pravdanske bo, ti rečem." Praviijo, da bodo priredili velikanski piknik in sicer tam na Špelkotovih farmah. To bo ravno na 18. septembra. Ker imam ravno namazan jezik, ti bom vse povedala. Veš, zvezila sem tudi, da se bodo kar s paradom vozili tisti dan. Ampak tega nikomur ne pravi, da ne bodo potem jezicali, da vse potrobenzljam. Jej, pa kako lepi in številni dobutki so pripravljani. Jaz sem jih en par videla, in sem si jih že izbrala, da bodo morali biti moji. Jaz pravim in trdim, da tekega piknika še ni bilo, kar Euclidu obstoji. Zato pa priditi in vsi drugi na ta piknik, da boste pomagali odnašati dobitke. Pa malo poveselili se bomo še pred zimo. Zdaj me pa pusti, da bom šla naprej, ker imam toliko opravkov, da še sama ne vem, kje se me glava drži. Če se prej ne vidiva, se bova pa na pikniku v nedeljo. Če boš kaj onga vide-la z Rožnika, mu povej, da ga bom enkrat tretala, če bo prišel kaj naokrog." U. T.

Klic "Zvonček"

West Park, O.—Cenjeno občinstvo iz West Parka in okolice se vlnjudo vabi k velikemu pevs-kemu koncertu, katerega priredijo Združeni mladinski pevski zbori v nedeljo 18. septembra v SND na St. Clair Ave. Opozarja se vse občinstvo od blizu in daleč, da ne zamude te redke prilike poslušati tako veliko število otrok peti v skupnem zboru. Pa

Klic "Zvonček"

Kakor je bilo dolgo pripravljane za obed, smo pričakovali, da bo najmanj devet riht, kot pri županu v Ljubljani, pa je stal pred vsakim krožnik zelja, na vrhu sta pa sramežljivo trepetali dve klobasici. Na sredi mize je bila pa skleda kuhanega krompirja, brez overalls. "Kaj je to vse?" vpraša Jim, ki obraja ted.

tudi posamezni zbori bodo zapeli. Naj bo omenjeno za vse starše, kateri imajo kaj čuta do svojih otrok, da se bodo gotovo udeležili tega koncerta, kakor tudi drugi, ki radi poslušajo našo narodno pesem, katero pojo naši mladi tako lepo. Posebno še opozarjamo na naše mlade Zvončke v West Parku, ki so zares še mladi, ne mislim samo po letih, ampak tudi v tem, da so šele letos v marcu začeli s pevsкими vajami in danes se jim moramo čuditi, da so že kar pripravljani za nastop na odru.

Torej Zvončki vas kličejo v Slovenski narodni dom na St. Clair Ave. v nedeljo 18. septembra ob 3:30 popoldne.

A. Maletic.

Na ogled za srncami

James Debevec

V naših shrambah za jedila, katere sicer nazivljemo želodee, je bilo že davno odzvonilo pol-dne, ko nas dregne v nos neporočeno jasni vonj po klobasah in kislem zelju. Ne verjamam, če ima kaka roža tako lep vonj, ni-ti Leskovec na Hubbard Rd. ne, kot je blaženi vonj kranjskih klobasic in kislega zelja, zlasti še, kadar je človek lačen.

Kar videl sem, kako so fantom pri mizi nosovi podgrtavali in lovili po zraku klobasne zefirje, ki spravijo človeka v opoj-no omamico, iz katere ga ne zdrami drugega kot na mizo prinese-na fakta in prisodpobe.

Zdaj pa ne bo dolgo, ko bomo mlatili, menim sam pri sebi. Ura je bila že daleč čez pol-dne in čudil sem se, da vzame priprav navadnega kosila naše najemnike toliko časa. Saj imam vendar izkušnje v tem. Kaj nisem bil lastnoročno za oficijelne-ga kuharja, ko je bila šla naša Johana na božjo pot v Rim? In kaj nisem postavil na mizo v petih minutah kompletne go-sila, pa toliko, da je bila navadna pravdanska miza premaj-hna? Tukaj se pa Lampe in Mar-rolt že vse dopoldne kunštata tam okrog štedilnika.

Takrat mi je prišel na misel pameten nasvet Toneta Vatoevca, ki je ponujal Travnovo Ančko za kuharico nam lovcom. Le za-kaj ga nisem ubogal! Zdaj bi bili že večerjali, če bi bila An-čka v kuhinji. Tone bi bil pa pri-praven, da bi nosil na mizo. Ker je dolg in pretegnjen, bi stal kar v kuhinji in deval jedi iz-štedilnika na mizo v jedilni sobi, ne da bi se mu bilo treba en-krat prestopiti. Za jagnjski lov se bo treba o tem natančneje po-govorniti in spremeniti kuhinj-ski štab. Morda bi tudi ne bilo napačno, če bi najeli nekaj ku-haric, ki znajo skuhati tako i-mentitne bankete, pa še jedila za-stonj naberejo okrog trgovcev. Take bi najeli in bi prišli jako poceni skozi.

Končno je pa le počil glas po-tihem gozdu, ki je prišel iz Lampetovih ust: "Marš jest! Kdor bo zadnji, ne bo dobil nič!"

Takrat je pa nastala taka gnje-ča pri vratih, ki vodijo iz ve-rande v jedilno sobo, da bi jih bili par skoro pohlodili. Marolt je napravil napako, ker ni prej odprl tudi oken, da bi jih bilo nekaj tam planilo k mizi. Tukaj se je videlo, kako nevarno je oklicati vabilo k menaži tako ne-nadoma in javno. Po mojem mnenju bi bilo boljše, če bi tak pri-jazen nasvet kuhar povedal vsakemu posebej na uho, da bi se potem lahko zvrstili med vrati.

Kakor je bilo dolgo pripravljane za obed, smo pričakovali, da bo najmanj devet riht, kot pri županu v Ljubljani, pa je stal pred vsakim krožnik zelja, na vrhu sta pa sramežljivo trepetali dve klobasici. Na sredi mize je bila pa skleda kuhanega krompirja, brez overalls.

"Kaj je to vse?" vpraša Jim, ki obraja ted.

(Konec prihodnjt.)

ŽUTI

Po nemškem izvirniku K. Maya

In spet mi je njuno dopovedoval, kak greh bi bil, če bi tovariši ne videli jame in njenih krastov. Čisto umljivo! Saj ni smel meně samega zadušiti tovariši bi mu bili nevarni.

In spet sem se naredil, kot da uvidim, kak greh bi bil, če bi ne povabil tudi tovarišev v jamo draguljev.

"Ampak pušk ne smete vzeti s seboj!" je pravil.

"Zakaj ne?"

"Napoti bi vam bile. Vhod ni preveč udoben, ozek je in nizek. Po vseh starih se je treba plaziti."

"Dobro! Pa bomo pustili puške zunaj. Obesili jih bomo na sedla."

"Tudi pištole in nože pustite pri konjih!" je še silil.

"Tisto pač ni potrebno!"

"Zelo potrebno je! Kako lahko bi se zgodilo, da se pištola sproži, ali pa bi se z nožem ranil v trebuh! Kako nerodna bi bila taka nesreča v ozkem rovu!"

"Res je! Tudi nože in pištole bomo pustili pri konjih."

Odložili smo orožje. Tovariši so me začudeni gledali, rekli pa niso nič.

Oglar in alim sta se zmagoslavno spogledovala.

"Pojdite!" nas je povabil šarka. Pokazal vam bom vhod."

Peljal nas je h kopi.

Sem le prav slutil, da je kopa v zvezi z jamo draguljev—

Oglar je postavljal, da je z njo zakril vhod, oglja pa nikdar ni kahal v njej.

Pri kopi je šarka obstal.

"Tukajle bi živ človek ne iskalka vhoda v jamo, kajne?" je pravil. "Pa je tukaj vhod. Pogledajte!"

Kopa je bila podobna vsaki drugi kopi, stožčast kup drv, odet s plastjo zemlje.

Šarka se je sklonil in odkopal prst blizu tal. Deske so se pokazale, odstranil jih je, rov je zazijal, dovolj širok, da je odrastel človek lahko po vseh starih zlezal v jamo.

"Tule je vhod! Zlezimo v jamo!"

Stopil je na stran in mi migal. Prvi bi naj zlezal v rov.

"Ti si vodnik!" sem rekel.

"Lezi naprej!"

"Ne!" se je branil. "Ti si najodličnejši izmed nas, ti pojdi naprej!"

"Tisto pa nisem! Najodličnejši izmed nas je tale učen alim, ki je v Stambulu studiral geologijo! Njemu gre čast, da leze naprej!"

Mož se je kar prestrašil.

"Ne ne —! Ti si mnogo bolj učen ko jaz! Sicer pa ste tuji in naši gostje, vljudnost zahteva, da damo tujcem in gostom prvo mesto!"

"No, pa poskusimo!"

Sklonil sem se in pogledal v rov.

Ozek je bil, temen, komaj nekaj korakov daleč se je videlo.

Vstal sem in zmajal z glavo.

"Nič se ne vidi! Tema je v rovu."

"Ko prilezemo v jamo, bom koj prižgal luč."

"Verjamem! S čim pa si bomo svietili?"

"S smolenimi treskami."

"Jih imaš pripravljene v jami?"

"Seveda!"

Lagal je. Jama je bila prirejena za ujetnike, ki so iz njih hoteli izsiliti odkupnino in jih zadušiti. Takim ljudem ne bodo pripravljali še treske, da bi si svetili.

"Čemu pa jih imaš v jami? Saj je tule ob kopi smolovca dovolj! Kar prižgimi si treske!

S čim pa boš prižgal?"

"Kresilo in gobo imam v žepu."

"Kresilo? Ali niso šibice pripravnejše?"

"Šibice —? Teh je tod zelo težko dobiti. Nimam jih."

"Tako —? In vendar jih imaš!"

"Ne, effendi, nimam jih!"

"Čudno —! Kdo jih je neki tule vtaknil?"

Že ko sem se sklonil, sem opazil, da tičijo na robu rova med lesovjem pristne prave šibice.

Pokazal sem jih šarki.

Osupel in v zadregi jih je gledal, pa hlinil nedolžno čudenje.

"Tole — tole — so pa res šibice —!"

"Da! In niti ne veš zanje!"

"Ne! Menda jih je kateri hlapec vtaknil med les."

"Tudi hlapec ima?"

"Da, štiri. Drevje podirajo v gozdu pa drva pripravljajo za kope in jih vozijo na kopišče."

"No, tisti razumejo na svoj posel! In prav priročno so si vse uredili!"

Neumno me je gledal.

"Kako misliš?"

"Mislim takole. Če bi te ubogal in zlezal v jamo, bi prižganje s kresilom trajalo predolgo, zavohal bi nevarnost in prilezel nazaj, še preden bi videl viline dragulje. S šibico pa lahko v hipu prižgeš tale smolovec, ki je tako priročno naložen pri vhodu."

Vkljub sajavemu obrazu sem videl, da je prebledel, tako se je prestrašil. Pa užaljena se je naredil in vzkliknil:

"Effendi, ne razumem te! Kaj misliš reči?"

"Ti naj svoje misli bolj razločno povem?"

"Le povej jih!"

"No, pa bom. Pogledj, tule pri vhodu je naložen smolovec! In smolovec gori, kakor veš, z zelo duševim dimom. In toliko si ga pripravil in naložil krog vhoda, da se mora zadušiti, kdor bi hotel prilesti nazaj iz jame. In pod smolovcem je kup slame! Šibico podtakneš, slama se v hipu užge in ob njej smolovec —"

Ali so taka tista slovita čudesna vilina jama, ki jih naj gredo občudovat? Hvala lepa za nje! Ne maramo zaenkrat, da bi se v jami draguljev zadušili, prekadjili in spekli!"

Nem je strmel v mene in vzkliknil:

"Kaj ti na misel hodi —! Mar meniš, da sem morilec?"

Ujezilo ga je, da sem mu v oči povedal resnico. Srdito je kazal zobe.

"Razžalil si me, kruto razžalil! Maščeval se bom! Ne dam se zmerjati za morileca!"

Pojdi, Marki! Nimajo orožja! Postreliva jih!"

Skočil je k našim konjem. Alim, "učenjake," ki se je imenoval Marki, je mislil skočiti za njim.

Brez orožja seve nisem bil. Puški sem sicer obesil na sedlo, samokresa pa sem skrivaj vtaknil v žep.

Koj sem ju imel v rokah in zagrozil:

"Stojta! Niti koraka več, sicer ustrelim! Taki lopovi mene ne bodo prevarili!"

Obstala sta.

"Effen — di, sa — lil — sem — sem — se —!" je jecljal oglar. Ni bil posebno pogumen človek.

"Tudi jaz! Saj krogla sicer ni prijetna reč, pa če se vama ljubi, jo koj dobita!"

"Le razjezil sem se, ker si me užalil!"

1938	SEP.							1938
Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa		
				1	2	3		
4	5	6	7	8	9	10		
11	12	13	14	15	16	17		
18	19	20	21	22	23	24		
25	26	27	28	29	30			

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

SEPTEMBER

12.—Pričetek konvencije S. D. Zveze v avditoriju S. N. Doma.

17.—Društvo Modern Crusaders ima plesno veselico v Slov. del. domu na Waterloo Road.

18.—25-letnica Dekliške Marijine družbe fare sv. Vida.

18.—Klub društev fare sv. Kristine ima piknik na Špelkovi fermi.

18.—Veliki koncert Združenih mladinskih pevskih zborov v S. N. Domu na St. Clair Ave.

24.—St. Vitus Cadets No. 25 SZZ ima plesno prireditev v Twilight dvorani.

24.—Društvo Martha Washington št. 38 SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

25.—Podružnica št. 32 SZZ ima veliko plesno veselico v šolski dvorani sv. Kristine na Bliss Rd., Euclid.

1.—Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

OKTOBER

1.—Obletnica otvoritve S. N. Doma v Maple Heights.

2.—Skupna hrvatska društva imajo proslavo Hrvatskega dneva.

2.—Slovenska narodna čitalnica, prireditev v S. N. Domu na St. Clair Ave.

6.—White Motor Union Local št. 32 priredi ples v avditoriju S. N. Doma.

8.—Društvo Slov. Sokolice št. 442 SNPJ plesna veselica v SND.

8.—Klub slovenskih vdov, veselica v Knausovi dvorani.

15.—Pevski zbor Jadran priredi plesno veselico v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

15.—Društvo Valentin Vodnik št. 35 SDZ priredi vinski trgatvev in ples v Jugoslovanskem narodnem domu na W. 130th St.

15.—Častna straža SDZ ima

plesno veselico v avditoriju S. N. Doma.

16.—Pevski zbor "Slovenija" priredi koncert v S. N. Domu na 80. cesti.

22.—23d Ward Democratic Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

22.—Ambassador mlad. društvo ima vinski trgatvev v S. N. Domu na 80. cesti.

23.—Igro in ples priredi podružnica št. 41 SZZ v S. D. Domu na Waterloo Rd.

24.—Community Welfare Club, privatna zabava v prizidku S. N. Doma.

29.—Društvo Carniola Tent 1288 TM, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

30.—Jesenski koncert pevskega društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

30.—25-letnica Slovenske združene zveze v Slovenskem domu na Holmes Ave.; program popoldne in zvečer.

NOVEMBER

5.—Društvo sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

6.—Jesenska zabava društva sv. Imena v šoli sv. Vida.

6.—Koncert Mladinskega pevskega zbora S. D. D. na Waterloo Rd. v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

12.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

13.—Pevski zbor Jadran priredi varetetni koncert s plesom v Slov. del. domu na Waterloo Road.

13.—Samostojni pevski zbor Zarja, opera in ples v avditoriju S. N. Doma.

19.—Carniola Hive št. 493 TM, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

20.—21.—Purmanska zabava društva Orel v cerkveni dvorani sv. Vida.

19., 20., 21., 22.—Cerkveni bazar fare Marije Vnebovzete

v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

20.—Podružnica št. 25 SZZ priredi ples in igro ob priliki desetletnice obstanka. Prireditev se vrši v S. N. Domu na St. Clair Ave.

DECEMBER

4.—Pevski zbor Jadran priredi varetetni koncert v Slov. domu na Holmes Ave.

11.—Društvo Ivan Cankar ima igro v avditoriju S. N. Doma.

17.—Društvo Svobodomiselnih Slovenek št. 2 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

18.—Slovenska mladinska šola SND, predstava v avditoriju S. N. Doma.

18.—Koncert pevškega zbora Slovan v S. D. Domu na Waterloo Rd.

31.—Društvo Zvon priredi zabavni večer v S. N. Domu na 80. cesti.

31.—Klub društev SND priredi Silvestrov večer v avditoriju S. N. Doma.

31.—Praznovanje starega leta v S. N. Domu v Maple Heights.

31.—Slovenski dom priredi na Silvestrov večer fino zabavo v Domu na Holmes Ave.

1939

JANUAR

1.—Maccabees Drill Team, ples v avditoriju S. N. Doma.

15.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert v avditoriju S. N. Doma.

21.—Interlodge liga, ples v avditoriju S. N. Doma.

22.—Dramsko društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.

28.—Samostojna Zarja, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

FEBRUAR

12.—Skupna društva fare sv. Vida priredijo plesno veselico v avditoriju S. N. D.

JULIJ

25.—Piknik kluba collinwoodskih groceristov in mesarjev na Pintarjevi fermi.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Willard, Baraga Point!

Piše A. Grđina

Lemont je za nas Slovence v pravem pomenu svetišče, na katerem bi morali gledati s spoštovanjem in ponosom iz vzhoda in zapada, od severa in juga. Pa ne samo gledati, marveč bi se morali tudi zavedati, da je Lemont vreden naše podpore, moralno in finančno. Katoličani, katerim Lemont ne šteje nič, niso zavedni katoličani, ker ne vedo, odkod nam bo v bodočih letih dohajalo vedno novih duhovnih moči, naših duhovnikov in naših čč. sestra. Mnogi so pa čitali zlobne napade, s katerimi so verski odpadniki v prvih letih in še dolgo potem neprestano napadali v namenu, da bi bil cilj Lemonta omejit, da bi potem lažje sami narod od vere odvrčevali in v kalnem lovili.

Lemont je taka zla preماجa z bojem dela in vztrajnosti na podlagi obljube Kristusove, da bo vedno z njimi, ko bodo delali za njegovo kraljestvo. Oo. frančiškani so imeli od prvih dni trnjevo pot in jo imajo še danes. Da so vztrajali, je to sama požrtvovalnost. Njih zapoved je stroga, ki se glasi: "Moli in delaj, delaj in moli!" To se je godilo od prvih dni in se vrši vsak dan redno in neprenehoma. To vedo stoteri ljudje, ki so že obiskali Lemont in se natančneje spoznali z delom oo. frančiškanov. Lemont je bila prazna, nerodovitna in zapuščena farma, obsegajoča nekaj nad 200 akrov zemlje, brez vseh priprav in orodja. Lahko bi si predstavljali puščavnika, ki gre mimo takega kraja in si zamislil tam ustanoviti svoje bivališče. Pa ne samo za bivanje, ampak za to, da se bo tu dajala najvišja izobrazba za duhovno življenje, za odgojitev slovenskih duhovnikov. Prav na tak način se je organiziral Lemont in je tudi uspel.

Ti gospodje so šli preko zadnjih težkih let te svetovne krize. Le trudapolno delo njihovih rok in uma jih je obdržalo, da je delo rodilo tudi v teh letih svoj sad.

Mogoče bi kdo mislil, da so oo. frančiškani komodni učitelji, ki poučujejo v šoli le svoje gotove ure in da imajo ostale ure prosto. Ne, nikakor ne! Sv. Frančišek je bil strog svetnik napram samemu sebi. Mučil je svoje telo in se zatajeval čudežno. Radi tega je tudi pri ustanovitvi reda podal tako stroge odredbe in zapovedi, da so vsi, kateri se temu redu posvete, trdno obvezani jih izpolnovati. V Lemontu nikdo ne pase lenobe. Tisti, ki tako navdušeno hrepene po komunizmu, bi morali lemontske gospode imenovati komuniste, to se pravi, če tisti komunisti, o katerih se toliko piše, delajo enotno, res delajo drug za drugega od zore do mraka, kakor delajo oo. frančiškani, ne samo v Lemontu, ampak tudi drugod, kjer se nahaja ta red.

Ob zgodnji četrti uri zjutraj se že prične skupna molitev, ki je predpisana in se nadaljuje. Ko so odpravljene sv. maše, gredo po zajterku vsak na svoje delo na farmi, drugi pa v šolo. Opoldne kosilo, potem pa zopet skupne molitve in zopet delo. Po večerji zopet skupne molitve, čitalnice in počitek.

To se redno ponavlja dan za dnem, Nobenega časa se ne vrže v smeti, da ni bil porabljen za to ali ono dobro delo. Ker si morajo na farmi prideltati tudi za življenski obstanek, imajo gospodarsko skrb kakor vsak kmetovalec. Poleg tega pa še skrb, da se množe in večajo prostori, kakor zahtevajo razmere, ker je vedno več dijakov, ki bi radi prišli sem v šolo in katerih je največ takih, ki so revnih staršev, pa imajo poklic in veselje do učenja in duhovskega stanu.

Noben gospodar nima večjih skrbi in več dela, kakor ga imajo ravno oo. frančiškani, ker njih delo ni in ne bo nikoli dokončano. Več ko bodo dosegli, več jim preostaja za napraviti. Iz nič so začeli in na veliko morajo računati z narodom, ki je po širini Ameriki raztresen. Slovenski Lemont je le eden in zato se mora ta Lemont tako urediti, da bo odgovarjal našemu narodu v potrebah, zlasti onim, ki hrepene po duhovniškem poklicu.

(Dalje prihodnjič)

šo in katerih je največ takih, ki so revnih staršev, pa imajo poklic in veselje do učenja in duhovskega stanu.

Noben gospodar nima večjih skrbi in več dela, kakor ga imajo ravno oo. frančiškani, ker njih delo ni in ne bo nikoli dokončano. Več ko bodo dosegli, več jim preostaja za napraviti. Iz nič so začeli in na veliko morajo računati z narodom, ki je po širini Ameriki raztresen. Slovenski Lemont je le eden in zato se mora ta Lemont tako urediti, da bo odgovarjal našemu narodu v potrebah, zlasti onim, ki hrepene po duhovniškem poklicu.

DNEVNE VESTI

Papež je ponovno kritiziral laški fašizem

Rim, 11. septembra. Papež Pij XI je včeraj zopet obsodil ideje laškega fašizma in zagovarjal svoje stališče, da je katoliška vera za vse narode in si nihče ne sme lastiti prvenstva pri njej. Kritiziral je fašizem, kakor ga zagovarja Mussolini in je izjavil, da ravno take ideje pripomorejo, da nastane sovraštvo med narodi sveta, katero sovraštvo končno vodi do krvavih pobojev med narodi. Papeževe besede so veljale enako nemškemu kot laškemu diktatorju.

Francoski delavci pomagajo svoji vladi

Paris, 11. septembra. Generalna zveza francoskih delavcev, ki šteje pet milijonov članov, je podala včeraj izjavo, v kateri pravijo, da bodo sodelovali z vlado glede narodne obrambe. Federacija se je celo izjavila, da ne bo nasprotovala prizadevanju francoskega ministerskega predsednika, da se vpleljejo daljše delovne ure, da se lahko izdela čim več potrebnega orožja. Prvotno je federacija bila nasprotna tej nakani francoske vlade.

MALI OGLASI

Radi selitve

se proda moderna oprema za pivnico. Proda se tudi 12 kubičnih čevljev prostorna električna ledenica. Model Norge. Jako poceni. Pripravno za restavrant. Vpraša se na 5401 St. Clair Ave. (214)

Stanovanje

se odda, šest lepih sob, zgorej. Vprašajte na 5406 Spencer Ave. (214)

Dekle išče službo

je izučeno v angleški in starokrajski kuhni. Kdor želi dobiti zanesljivo osebo naj se zglesi na 1165 Norwood Rd. (213)

Čedna soba

se da v najem mlademu fantu. Vprašajte na 5804 Prosser Av. (213)

Delo dobi

dekle za splošna hišna dela. Zvečer in ob nedeljah prosta. Glen's Creamery, 7038 Wade Park Ave. (213)

Odda se

soba za poštenega fanta. Vprašajte na 1144 Norwood Rd. (214)

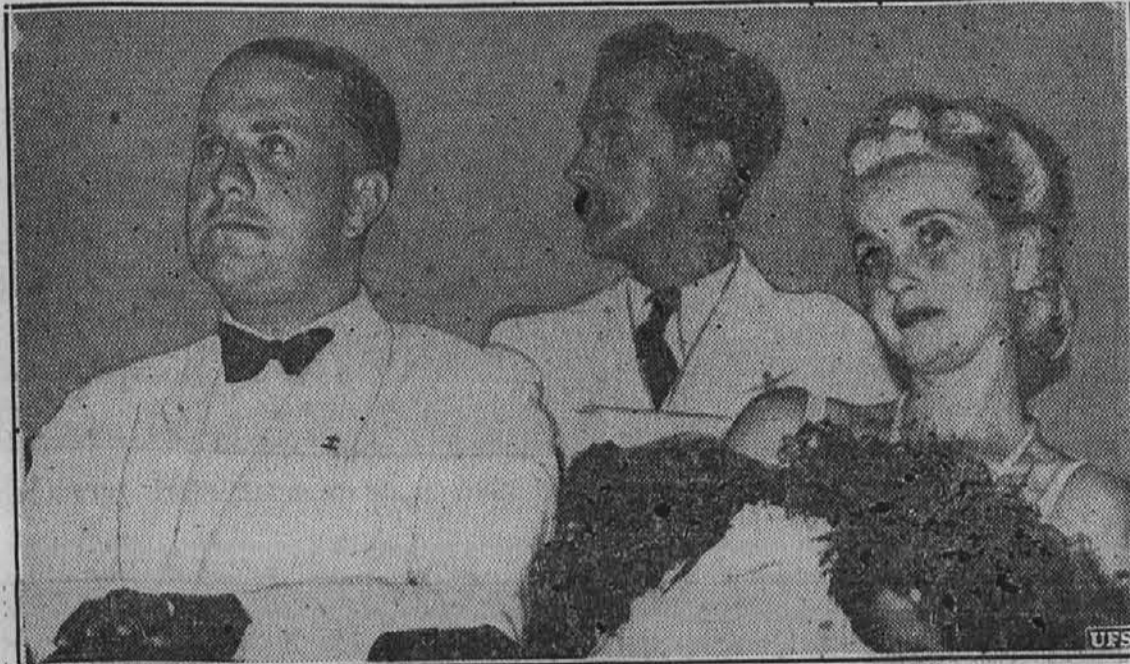
Lepa prilika!

Naprodaj je hiša za dve družini na Neff Rd., 6 sob zgoraj in spodej, cena \$5,800, takoj se plača 20%.

Dalje, je naprodaj farma v Kelloggville, O., dve hiši, ki sta potrebni popravila, farma obsega 86 akrov. Vse skupaj se proda za \$1,000. Jako rodovitna zemlja.

Nova hiša, ravnokar izgotovljena, 5 sob, lot 50x150. Oglejte si jo na 845 E. 237th St.

Za podrobnosti vprašajte **La Salle Realty Co.**
828 E. 185th St.
KEnmore 3153-W
F. J. Turk, mgr. (214)

Barbara Hutton, ameriška milijonarka, je oni dan posetila laški filmski kongres v Benetkah. Na levi je laški minister zunanjih zadev, grof Ciano, zet diktatorja Mussolinija.

Clell Perry preizkuša svoj motorni čoln, s katerim namerava tekmovali za prvenstvo na St. Clair River, Mich.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

Na dvorišče zapeljejo sani, okrašene s pisanim papirjem. Bojanovskega potegnje iz kletke in ga vržejo na sani. Nato mu odvežejo vrvi in mu ponudijo steklenico z žganjem. Ne zato, da bi ga okrepčali temveč da bi bil močnejši. Čim odpornejši je bil kdo pod vešalami, tem bolj se je ljudstvo veselilo, ker je prizor dalje trajal.

Toda Bojanovski zavrne steklenico. Če tudi štiriindvajset ur ni ničesar zavžil, niti pil, vendar ni hotel, da umre pijan.

K njemu se vsede vaški duhovnik. Blagoslovil ga je in tekem cele vožnje mrmral molitve.

Bojanovski je komaj slišal, da je nekdo poleg njega govoril. Sani so se hitro oddaljevale od vasi. Konečno obstanejo pred malim hribčkom. Na vrhu so bila postavljena vešala.

Bojanovskemu ukažejo, da stopi na zemljo, ko se pririne skozi vrste ravednežnega ljudstva neka žena in se zažene na njega.

— Evo, to ti pošilja kapetan Nikolini! — vzklikne ona in že je gorel na njegovem obrazu močan udarec.

Bila je Maruška, ki je s trumfirajočim pogledom stala pred njim. Bojanovski se opoteče. Obraz mu je bil grozno spačen. Ta udarec ga je od vseh dosedanjih muk in trpljenja najbolj užalil in ponižal. On stisne pesti, a zobje se mu zarinejo v ustnice. On zakriči in se vrže kot ranjena žival na to ženo, ki jo je sovražil iz dna svoje duše.

Toda Maruška se umakne in ena njena kretnja je zadostovala, da ga je zgrabilo takoj nekaj ljudi.

— Odvedite ga k vešalam! — vzklikne Nikolini ljubimka. — Naženite ga z biči tja!

Dva kmeta se vržeta na Bojanovskega in ga podita z biči na breg. Ko so prišli pod vešala, ga zgrabi krvnik in mu zapove, naj poklekne.

Duhovnik je začel govoriti dolgo molitev, ki jo je moral Bojanovski ponavljati.

Ljudje so stali in molče gledali. Hoteli so slišati, ali bo drhtel obojencu glas. Toda njegov glas je bil čisto miren.

Ko je ponavljal duhovnikove besede, se je oziral naokrog in opazil doktorja Beloja. Opazil je tudi lepo vdovico Simonovo, ki je prišla, da vidi usmrteve. Stala je par korakov oddaljena od vešal ob kapitanu in ravnodušno gledala sedaj Bojanovskega, sedaj krvnika. Med belimi zobmi je imela cigareto. Bojanovski je slišal, kako je polglasno vprašala kapetana:

— Ali so mu že dali posvečeno verižico okrog vratu?

Kapetan prezirljivo odkimava. — Zakaj naj nese lopov in zločinec posvečeno verižico v grob? — odvrne on, — saj tudi tako ne bo našel milosti na onem svetu!

Toda kmetica odvrne resno: — Tako ne smete misliti, gospod kapetan! Ne sme biti mr-

liča brez verižice, pa če bi bil on tudi najtrdovratnejši zločinec. Sami bi to zagrešili! Ali dovolite, gospod kapetan, da to jaz storim?

Ona odpre svoj plašč in sname verižico, ki jo je sama nosila okrog vratu. Verižica je bila sestavljena iz velikih križcev.

— Ako mi dovolite, — reče ona, — mu bom dala verižico okrog vratu.

— Kako bi mogel odbiti prošnjo lepi ženi? — odvrne kapetan galantno. — Kako pa je sicer z onimi petsto rubljev, ki vam jih še vedno dolgujem, — rad bi zadržal denar že leto dni.

— Ko se vrnem domov, — odgovori lepa kmetica, — bo moje prvo delo, da uničim vašo obeznico.

Kapetan zadovoljno prikimava. On da krvniku znak, da začne z obešnjem.

Bojanovski je moral vstati. Krvnik mu strga srajco s telesa. Nato mu zapove, da stopi na lestvico.

Ko je hotel storiti, kar mu je bilo ukazano, pristopi k njemu hitro mlada vdovica in mu obesi črno verižico okrog vratu.

Ona približa svoje ustnice k njegovemu ušesu in obojenec zasliši šepetanje:

— Ko te bodo obešali, pritiš verižico k sebi. — Ne obupaj! — Bog s tabo!

Istočasno ga sočutno pogleda s svojimi lepimi črnimi očmi.

Maruški je cela stvar predolg trajala in ona zavpije:

— Gor z njim!

Krvnik ga potegne na lestvico. Sedaj se je vršilo vse z mrzlično naglico.

Čim se je Bojanovski povzpela, da mu je bila glava v isti višini z vrvo, mu jo dajo okrog vratu.

Krvnik skoči z lestve, spodmakne jo, a nesrečnikovo telo je obviselo med zemljo in nebom, zadržalo, a nato se umiri.

Ljudje se vržejo na zemljo in začno moliti.

Kapetan odide, a drugi za njim.

Vzdihajoč je šel doktor Beloj domov. Bilo mu je, kot da je izgubil brata.

Kmalu je stal grič s obešenecem žalosten in osamljen.

Vrane so letale okrog vešal. Vse bližje so prihajale. Konečno se spustijo in se začno poželjivo dotikati trupla. Samo še trenutek, in one bodo začele s svojo obilno požrtijo.

Tedaj — naenkrat se vrane dvignejo in odlete. Vriščec so zapustile obešenca.

Vrane so pametne! Vedele so, zakaj so se odrekle požrtije.

Doktor Beloj se je zlomljen in potrt vrnil domov.

— Prokleta dežela! — vzklikne on, ko se je vsedel na rob Natalijine postelje. — Vbičajš svoje najboljše sinove, a sama drviš v pogubo!

On preneha, ker se je Natalija prebudila iz svojega polspanja in zaprosila za vodo. Doktor Beloj ji prinese čašo vode. Ona zopet omahne, a duh ji poleti nazaj v kraljestvo sanj.

Beloj v skrbeh zmaje z glavo.

— Bolezen še ni prešla. Vsede se zopet k nje in jo začne opazovati. Slišal je vsako besedo, ki jo je ona izgovorila.

— Ti si zvest, — zašepče Natalia v mrzlici. — Toda varuj se nje — ona te bo umorila, ko se vrneš.

Naenkrat bolnica zavpije in zakliče:

— On je propadel — propadel!

— Da, propadel je! — ponovi Beloj s solznimi očmi.

— Umorili so ga. Ne morem za njega storiti nič drugega več, kakor da izpolnim svojo obljubo.

On vstane in gre k omari. Iz nje vzame torbo s svojimi zdravniškimi instrumenti.

Nataliji zamenja oblake in odide iz hiše skrbno zaklenivši vrata.

Hitro je šel k onemu mestu, kjer se je izvršila strahovita usmrteve. Približal se je svojemu prijatelju brez strahu.

On prime za telo obešenca. Bilo je hladno, vendar ne otrplo.

— Še ni otrpel, — reče on, — toda vendar je neumnost, da ti prerežem žile, prijatelj. Mrtev si in nikdar več se ne boš prebudil. — No naj bo, bila je tvoja volja!

On potegne nož in hoče zabosti konico v roko Bojanovskemu.

Toda nek jezen glas ga prekine in on se umakne:

— Poberi se od tu! Kdo ti je dovolil, da se dotakneš mrlica?

Prestrašeno je gledal doktor Beloj lepo vdovico Bimonovno.

— Ti si to? — vzklikne ona. — Ti si sam kaznenec! Saj o tebi govorijo, da si dober in plemenit, toda zakaj si se potem priplazil sem, da potisneš svojemu prijatelju nož v roko?

S par besedami razloži zdravnik vdovici svoj namen. Čim dalje je govoril, tem bolj je bila Simonovna vesela.

— Sam Bog te je poslal, — reče ona, — dobro da si tu, toda ne, da ga popolnoma umorim, temveč da ga rešiš!

— To se ne bo nikomur več posrečilo, — reče žalostno Be-

loj. — Bojanovski je mrtev.

— Bil bi mrtev, če ne bi bilo moje verižice! — odvrne pričevalno kmetica. — Povem ti, zdravnik, tvoj prijatelj živi! Hitro! Pomagaj, da ga snameva!

Beloj ni mogel prikriti začudenja. Pomagajoč Simonovni reče:

— Kako to, Simonovna, da se zavzemaš zanj?

Ona zarudi.

— Sedaj nimam časa, da ti odgovorim! — reče ona. — Ko bo tvoj prijatelj rešen, ti bom vse povedala!

— Ko bode rešen? — vzklikne zdravnik žalostno. — Če tudi bi se zgodil čudež, da še smrt ni nastopila, kje bi mogel biti on v Sibiriji varen?

— Za to bom že poskrbela — odvrne energična žena. — Tam stoji moj voz. Odpeljala ga bom in nihče mi ga ne bo vzela.

Ona stopi na lestvico in prereže vrvi. Telo se spusti, a zdravnik ga prestrže.

Položita ga na prinesene odelje. Bojanovski je imel zaprte oči. Usta so bila malo odprta, a obraz je bil miren in imel spočit izraz.

Beloj se skloni in pritisne uho Bojanovskemu na prsa.

Z drhtečim glasom je čakala kmetica njegovega poročila. — Ali bije srce? Slišiš kaj? — Hitro, povej mi!

Doktor Beloj ji ukaže, naj bo tiho.

— Ničesar ne slišim, — reče on. — Tiho in mirno je v njegovih prsih.

— Saj to ni mogoče, — vzklikne Simonovna. — Verižica je morala koristiti. To ni les, temveč kamen. Vrv ni stisnila vrata popolnoma. On je še lahko dihal. Ni torej mogoče, da je mrtev!

— Poslušal bom se enkrat, — reče zdravnik.

Beloj se nagne Bojanovskega ter ga začne tretji. Kmetica mu je pri tem pomagala.

Tedaj nenadoma vzklikne Beloj veselo:

— Slišim nekaj! Čisto tiho bije srce! Dalje! Dalje! Nadaljuj s trenjem prsi! Sedaj se nima bo posrečilo, da mu vrneva življenje.

— Hvala Bogu! Hvala Bogu! — vzklikne lepa vdovica.

Bojanovski je zopet začel dihati. Organi so zopet delovali in na licu se pojavi lahna rdečina.

Kmetica vzame iz žepa stekleničico in jo pomoli Bojanovskemu pod nos.

Polagoma odpre on svoje oči. Hotel je govoriti, hotel je dvigniti jezik, toda ni mogel spregovoriti niti besede.

— Kri še ni v obtoku, — pravi zdravnik. — Toda tudi to bo v par minutah!

— Torej je rešen?! — vzklikne kmetica vsa srečna. — Ugrabila sva ga sedaj smrti, — odvrne Beloj; — ali je rešen, bomo videli!

Simonovna se odločno vzravna.

— Samo da živi! — reče ona. — Skrila ga bom pred njegovimi preganjalci.

— Kako misliš, da se ti bo to posrečilo? — jo vpraša zdravnik. — Mi živimo v deželi, kjer je polno vohunov. Ako se zve, da si ga rešila z vešal in da ga skrivaš v svoji hiši, si tudi ti uničena!

— Vse dam rada za njega, — odvrne kmetica enostavno. — Toda ne boj se! Je nek način, kako ga bomo rešili!

Ona stopi k zdravniku in ga prime za roko.

— Zdravnik, — reče, — ti si tukaj tujec in ne poznaš naših svetih zakonov. Poslušaj, kaj pravi prastari zakon:

— Ako se sibirskemu kaznjencu posreči, da pride do hiše vdovice in ako se ta odloči, da poda bosemu, golemu in ubogemu človeku, ki je stopil preko njenega praga, predno preteče teden dni, svojo roko in mu postane žena, potem preneha vsaka kazen in preganjanje!

— Kaj v resnici obstoja tak zakon? — vzklikne zdravnik. — Ali se ga policija drži?

— Gorje onemu, ki bi ga prekršil! — vzklikne Simonovna. — Če tudi je naš narod slab in podjarmljen, vendar ne bi dopustil, da se prekršijo prastari sibirski zakoni! — In ti si zares pripravljel-

Admiral Horthy, diktator Ogrske, ki se nagiblje želo k Nemčiji zadnje čase.

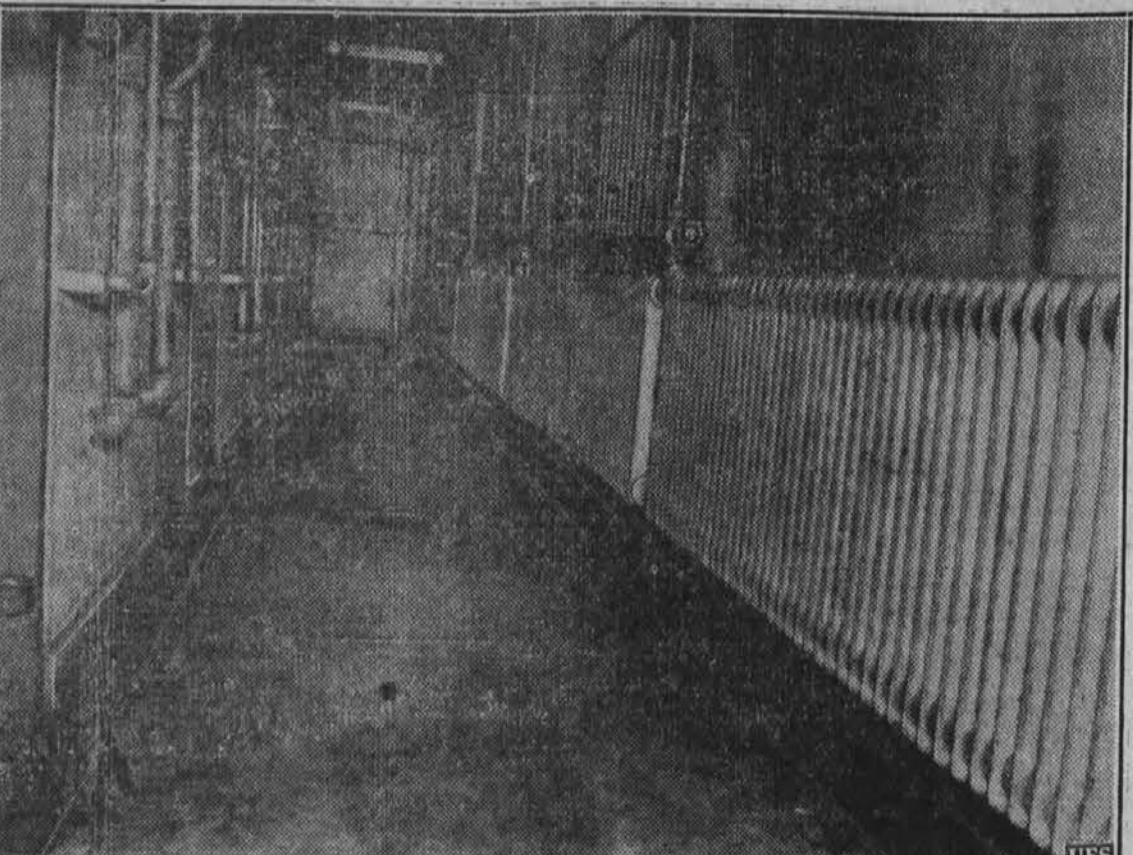
Zenske še vedno nosijo vrvec na grob slavnega filmskega igralca Rudolfa Valentina, čeprav je že 12 let v grobu. Večinoma pridejo te njegove oboževalke z gostim pajčolanom, da jih ljudje ne spoznajo.

Kapitan George Eyston iz Anglije je vozil svoj avto na rekordni vožnji 345.49 milj na uro ter pobil celo svoj prejšnji rekord. Vozil ga je na dirkališču Bonneville, Utah.

Dva izmed paznikov, ki sta bila spozna na krivim, da sta nalašč odprla paro v jetniško celico, kjer so se štirje jetniki zadušili.

Hodnik, iz katerega se kontrolira gredna naprava v okrajni ječi v Holmesburg, Pa., v kateri so umrli vsled vročine štirje jetniki, ko so pazniki odprli paro v celico in zaprli vsa okna, da ni mogel zrak notri. Štiri paznike so obsodili radi tega brutalnega nastopa.

VLOGE v tej posojilnici
zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in družbene vloge
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. HEnd. 5870

WOLFF HEATING CO. Telefon: GLENNVILLE 9218
AMERICAN RADIATOR PRODUCTS
največji clevelandski razpečevalci
Vroč zrak, para, gretje z vročo vodo in ventilatorski sistem instaliran.
F.H.A. odplačila—3 leta za plačati
Nobenega plačila takoj.
Proračun stanj. — Sprejemamo naročila izven mesta.
Popravila in razni deli znižani v ceni.
Vravnajte za našega slov. zastopnika.
715 EAST 103rd STREET CLEVELAND, OHIO